

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1930 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dispositionen av förefintlig behållning å anslag till undervattensbåtmateriel.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 14 februari 1930 dagtecknad proposition (nr 97), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att dels medgiva, att av den vid utgången av budgetåret 1928/1929 kvarstående behållningen å det i riksstaten för budgetåret 1923/1924 anvisade extra reservationsanslaget till undervattensbåtmateriel må för anskaffande av minor och kulspruta för undervattensbåten Valen samt dykvästar för äldre undervattensbåtar användas ett belopp av högst 234,000 kronor, dels ock i riksstaten för budgetåret 1930/1931 under fjärde huvudtiteln uppföra ett extra reservationsanslag till *undervattensbåtmateriel* utan angivet belopp.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anført följande:

»På förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1928 års riksdag (skrivelse nr 20), att reservationsanslag finge, med iakttagande av de anordningar, som vid övergången befunes lämpliga, disponeras allenast till och med andra budgetåret efter det, å vars riksstat anslaget blivit sist uppfört, dock med rätt för Kungl. Maj:t att, då anslagets bortfallande efter nämnda tid skulle vålla särskild olägenhet, låta anslaget kvarstå till vederbörandes förfogande under ytterligare högst ett år.

I anslutning härtill har Kungl. Maj:t den 14 juni 1928 utfärdat kungörelse (nr 209) med vissa bestämmelser angående äldre reservationsanslag. Kungörelsen innehåller bland annat följande föreskrifter. Med äldre reservationsanslag avses i kungörelsen sådant reservationsanslag, varå behållning kvarstår vid ingången av andra budgetåret efter det, för vilket anslaget blivit i riksstaten sist uppfört (riksstatsåret). Senast den 30 september under andra budgetåret efter riksstatsåret åligger det myndighet, till vars förfogande äldre reservationsanslag ställts, att till Kungl. Maj:t i finansdepartementet inkomma med utredning angående den behållning, som kan beräknas kvarstå å anslaget vid budgetårets utgång. Anser myndigheten, att särskild olägenhet

skulle vållas därav, att äldre reservationsanslag icke finge användas utöver andra budgetåret efter riksstatsåret, har myndigheten att i samband med ingivandet av ovanberörda utredning hos Kungl. Maj:t i finansdepartementet göra framställning om fortsatt anlåtande av anslaget, därvid skola angivas beskaffenheten av de utgifter, vilka beräknas återstå till bestridande från anslaget, samt dessa utgifters fördelning på andra och tredje budgetåren efter riksstatsåret. Har Kungl. Maj:t medgivit, att behållning å äldre reservationsanslag eller del därav må användas ytterligare ett budgetår, skall vad som kan återstå av anslaget vid utgången av tredje budgetåret efter riksstatsåret omföras till inkomsttitel för i anspråk tagna reservationer.

Kungörelsen har trätt i kraft den 1 juli 1928. Vid kungörelsens tillämpning å reservationsanslag, anvisade för budgetåret 1926/1927 eller dessförrinnan, skall såsom riksstatsår anses, beträffande anslag, som sist anvisats å riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 eller å tidigare stat, budgetåret 1926/1927 och beträffande anslag, som sist anvisats för något av budgetåren 1923/1924—1926/1927, budgetåret 1927/1928.»

Sedan departementschefen härefter redogjort för en av marinförvaltningen den 24 september 1929 gjord framställning rörande dispositionen av förefintlig behållning å de medel, som anvisats för byggande av undervattensbåten Valen, ävensom riksräkenskapsverkets däröver den 25 november 1929 avgivna utlåtande samt marinförvaltningens förnyade yttrande den 13 december 1929, har departementschefen för egen del i ärendet anfört följande:

»Beträffande det i marinförvaltningens förenämnda skrivelse av den 24 september 1929 omförmälda anslaget för anskaffning av undervattensbåtmaterial får jag erinra om att 1921 års riksdag dels medgav, att för anskaffning av undervattensbåtmaterial finge tagas i anspråk 2,000,000 kronor av vissa reserverade medel, dels ock för samma ändamål beviljade 2,500,000 kronor, vilket sistnämnda belopp sedermera såsom extra reservationsanslag anvisades av 1923 års riksdag å riksstaten för budgetåret 1923/1924. De av riksdagen sålunda till förfogande ställda medlen voro avsedda för byggande av undervattensbåten Valen. Kostnaderna för nämnda undervattensbåt visade sig emellertid avsevärt understiga den summa, som härför ursprungligen beräknats, vadan en betydande behållning uppstått å de för ändamålet anvisade medlen.

På förslag av Kungl. Maj:t medgav 1928 års riksdag (skrivelse nr 71), att av nyssberörda behållning ett belopp av högst 300,000 kronor finge tagas i anspråk till förbättrings- och moderniseringsarbeten å vissa äldre undervattensbåtar. Sedan för sistnämnda ändamål utbetalats ett belopp av 138,143 kronor 42 öre, återstod, enligt vad av marinförvaltningens skrivelse inhämtas, vid utgången av budgetåret 1928/1929 av det för anskaffande av undervattensbåtmaterial anvisade anslaget en summa av 606,514 kronor 47 öre. Efter avdrag av dels det för förbättrings- och moderniseringsarbeten å vissa äldre undervattensbåtar ytterligare avsedda beloppet högst 161,856 kronor 58 öre, dels ock de till 85,000 kronor uppskattade kostnaderna för i gång varande arbeten å undervattensbåten Valen, skulle av berörda anslag återstå 606,514: 47 — 161,856: 58 — 85,000: — = 359,657 kronor 89 öre eller i runt tal 360,000 kronor. Härav beräknas ett belopp av omkring 126,000 kronor bliva erforderligt för vissa ytterligare anskaffningar och arbeten för Valen.

I fråga om den härefter resterande delen av anslaget, omkring 234,000 kronor, har marinförvaltningen hemställt, att densamma måtte få användas sålunda: för anskaffande av minor för undervattensbåten Valen omkring 140,000 kronor, för inköp av en kulspruta av modern konstruktion för nämnda

undervattensbåt omkring 20,000 kronor samt för anskaffning av dykvästar för vissa äldre undervattensbåtar återstoden eller omkring 74,000 kronor.

Vad marinförvaltningen sålunda föreslagit giver mig icke anledning till någon erinran. Jag tillstyrker alltså, att framställning i berörda syfte avlåtes till riksdagen. Beträffande förslagets närmare innebörd torde riksdagens vederbörande utskott erhålla kännedom genom de handlingar, som tillhandahållas utskottet.

Enligt de inledningsvis omförmälda bestämmelserna angående äldre reservationsanslag kan behållningen å det för budgetåret 1923/1924 anvisade anslaget till undervattensbåtmateriel disponeras till och med budgetåret 1930/1931, under sistnämnda budgetår dock endast efter särskilt medgivande av Kungl. Maj:t. Då det är att förutse, att ifrågavarande behållning endast delvis kan tagas i anspråk före utgången av sistnämnda budgetår och återstoden av densamma alltså bör stå till förfogande för tiden därefter, synes, för möjliggörande av en sådan fortsatt medelsdisposition, å riksstaten för budgetåret 1930/1931 böra, på sätt riksräkenskapsverket förordnat, uppföras ett nytt reservationsanslag för anskaffning av undervattensbåtmateriel men utan anslagssumma.»

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att av den vid utgången av budgetåret 1928/1929 kvarstående behållningen å det i riksstaten för budgetåret 1923/1924 anvisade extra reservationsanslaget till undervattensbåtmateriel må för anskaffande av minor och kulspruta för undervattensbåten Valen samt dykvästar för äldre undervattensbåtar användas ett belopp av högst 234,000 kronor,

b) i riksstaten för budgetåret 1930/1931 under fjärde huvudtiteln uppföra ett extra reservationsanslag till *undervattensbåtmateriel* utan angivet belopp.

Stockholm den 14 mars 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, O. Bergqvist, E. J. G. Rosén, N. J. M. Svensson i Kompersmålå, K. V. Rydén, E. A. Lundell, Oscar Olsson, P. A. Bergström, K. E. Andersson i Eliantorp och K. A. W. Björck;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund i Brattfors, P. Nilsson i Bonarp, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, B. F:son Holmgren, E. J. Wigforss, O. E. F. Järte, A. Danielsson, O. Andersson i Höör, J. Jönsson i Revinge och A. Norsell.